

FMC Agricultural Solutions A/S
Thyborønvej 78
DK-7673 Harbøre
Denemarken
+45 9690 9690
www.fmc.com
CVR No. DK 12 76 00 43

Productcode	1693	Pagina 1 van 14
Productnaam	COMMAND 3 ME	September 2019
Veiligheidsinformatieblad volgens EU verordening 1907/2006 zoals gewijzigd		Herziening van 2017-04-03

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Command 3 ME

Herziening: Rubrieken die een wijziging of nieuwe informatie bevatten, zijn aangegeven met een ♣.

♣ RUBRIEK 1: IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE VENNOOTSCHAP/ ONDERNEMING

- 1.1. **Productidentificatie** **Command 3 ME**
- 1.2. **Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik** Kan alleen als herbicide gebruikt worden.
- 1.3. **Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad** **FMC Agricultural Solutions A/S**
Thyborønvej 78
DK-7673 Harbøre
Denemarken
SDS.Ronland@fmc.com
- 1.4. **Noodtelefoonnummer** Voor medische noodsituaties:
Belgie: +32 70 245 245
Nederland: +31 30 274 88 88

Voor lekkage, brand, etc.:
+1 703 / 527 3887 (CHEMTREC - kosteloos bellen)

♣ RUBRIEK 2: IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

- 2.1. **Indeling van de stof of het mengsel** Sensibilisatie van de huid: categorie 1B (H317)
Gevaren voor het aquatisch milieu, chronisch: categorie 1 (H410)
- WHO classificatie Klasse U (Unlikely to present acute hazard in normal use)
- Gevaren voor de gezondheid Het product kan allergische reacties veroorzaken bij huidcontact.
- Gevaren voor het milieu Het product is zeer giftig voor in het water levende organismen.
- 2.2. **Etiketteringselementen**
Volgens EU verordening 1272/2008 zoals gewijzigd
Productidentificatie Command 3 ME

Materiaalgroep	1693	Pagina 2 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

Gevarenpictogrammen (GHS07, GHS09)

Signaalwoord

Waarschuwing

Gevarenaanduidingen

H317

Kan een allergische huidreactie veroorzaken.

H410

Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Aanvullende gevarenaanduiding

EUH401

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen.

Veiligheidsaanbevelingen

P261

Inademing van damp vermijden.

P280

Beschermende handschoenen dragen.

P302+P352

BIJ CONTACT MET DE HUID: met veel water en zeep wassen..

P333+P313

Bij huidirritatie of uitslag: een arts raadplegen.

P362+P364

Verontreinigde kleding uittrekken en wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.

P501

Inhoud en verpakking afvoeren als gevaarlijk afval.

2.3. **Andere gevaren**

Geen van de bestanddelen in dit product voldoet aan de criteria voor classificatie als PBT of zPzB.

♣ RUBRIEK 3: SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.1. **Stoffen**

Het product is een mengsel, geen stof.

3.2. **Mengsels**

Zie rubriek 16 voor de tekst van de gebruikte gevarenaanduidingen.

Command 3 ME is een suspensie in water van poreuze micro-kapsels, die de werkzame stof clomazone bevatten.

Werkzame stof

Clomazone

Inhoud: 35 gewichts%

CAS naam

3-Isoxazolidinone, 2-[(2-chlorophenyl)methyl]-4,4-dimethyl-

CAS nr.

81777-89-1

IUPAC naam

2-(2-Chloorbenzyl)-4,4-dimethyl-1,2-oxazolidin-3-on

2-(2-Chloorbenzyl)-4,4-dimethylisoxazolidin-3-on

ISO naam

Clomazone

EG nr. (EINECS nr.)

Geen

EU indexnummer

Geen

Molekuulgewicht

239,7

Classificatie van de stof

Acute giftigheid bij inslikken: categorie 4 (H302)

Acute giftigheid bij inademing: categorie 4 (H332)

Gevaren voor het aquatisch milieu, acuut: categorie 1 (H400)

chronisch: categorie 1 (H410)

Materiaalgroep	1693	Pagina 3 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

<u>Te vermelden bestanddelen</u>	Inhoud (gewichts%)	CAS nr.	EG nr. (EINECS nr.)	Classificatie (* = geharmoniseerde classificatie)
Natriumnitraat	5	7631-99-4	231-554-3	Ox. Sol. 3 (H272) * Acute Tox. 3 (H301) * Eye Irrit. 2 (H319) Aquatic Acute 1 (H400) *
Calciumchloride	5	10043-52-4	231-298-2	Eye Irrit. 2 (H319)
Lignosulfonzuur, natriumzout, gesulfomethyleerd	1	68512-34-5	None	Eye Irrit. 2 (H319)

♣ RUBRIEK 4: EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1. Beschrijving van de eerstehulp- maatregelen

Inhalatie	Indien ongemak gemerkt wordt onmiddellijk de blootgestelde persoon van verdere blootstelling verwijderen. Lichte gevallen: houd de persoon onder toezicht. Haal onmiddellijk assistentie van een arts, als er zich symptomen voordoen. Ernstige gevallen: haal onmiddellijk assistentie van een arts of bel voor een ambulance.
Contact met de huid	Spoel onmiddellijk met veel water en verwijder tegelijkertijd verontreinigde kleding en schoeisel. Was met water en zeep. Raadpleeg een arts als er zich symptomen voordoen.
Contact met de ogen	Spoel onmiddellijk met veel water of isotone zoutoplossing en open daarbij af en toe de oogleden, totdat alle chemikaliën weggespoeld zijn. Verwijder contactlenzen na een paar minuten en spoel opnieuw. Raadpleeg een arts als er irritatie ontstaat.
Inslikken	Laat de blootgestelde persoon de mond spoelen en enige glazen water of melk drinken, maar niet braken opwekken. Laat de persoon opnieuw de mond spoelen en vloeistof drinken, als braken toch optreedt. Raadpleeg onmiddellijk een arts.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

In orale dierproeven veroorzaakte de werkzame stof in dit product verminderde activiteit, tranende ogen, neusbloedingen en incoördinatie.

4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Onmiddellijke medische hulp is vereist in geval van inslikken.

Het kan een hulp zijn dit veiligheidsinformatieblad aan de arts te laten zien.

Aanwijzingen voor de arts

Een specifiek tegengif voor dit product is niet bekend. Maagspoeling of het toedienen van geactiveerde kool kan overwogen worden. Na

Materiaalgroep	1693	Pagina 4 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

decontaminatie dient de behandeling gericht te worden op het controleren van symptomen en de klinische toestand.

♣ RUBRIEK 5: BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1. Blusmiddelen	Water (verneveld), schuim, poeder, CO ₂ of een ander blusmiddel van klasse B. Vermijd zware waterstralen.
5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt	De wezenlijkste ontledingsproducten zijn vluchtige, giftige, irriterende en licht ontvlambare stoffen zoals waterstofchloride, stikstofoxides, koolmonoxide, kooldioxide en verschillende gechloreerde organische verbindingen.
5.3. Advies voor brandweerlieden	Gebruik waternevel om aan vuur blootgestelde containers koel te houden. Benader het vuur vanuit de richting waaruit de wind waait om gevaarlijke dampen en vergiftige ontledingsproducten te vermijden. Bestrijd het vuur vanaf een beschutte plaats of de grootst mogelijke afstand. Voorkom dat het water zich verspreidt door het terrein in te dammen. De brandbestrijders moeten overdrukadembescherming en beschermende kleding dragen.

♣ RUBRIEK 6: MAATREGELEN BIJ HET ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermende uitrusting en noodprocedures	Het wordt aanbevolen een plan voor de behandeling van lekkages voorbereid te hebben. Lege, afsluitbare vaten dienen beschikbaar te zijn voor het verzamelen van gemorst product. In geval van grote lekkages (10 ton van de stof of meer): 1. gebruik persoonlijke beschermende uitrusting, zie rubriek 8 2. bel naar het noodtelefoonnummer, zie rubriek 1 3. waarschuw de betreffende overheidsinstantie. Tref alle veiligheidsmaatregelen bij het opruimen van gemorst product. Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen. Afhankelijk van de hoeveelheid gemorst product kan dit betekenen dat ademhalingsbescherming, aangezichtsmasker of veiligheidsbril, handschoenen, chemisch resistente kleding en laarzen gebruikt dienen te worden. Stop de lekkage dadelijk indien dit zonder gevaar gedaan kan worden. Houd onbeschutte personen weg van het vervuilde gebied.
6.2. Milieuvoorzorgsmaatregelen	Dam het vrijgekomen materiaal in om verdere verontreiniging van oppervlakte, grond of water te voorkomen. Spoelwater mag niet in de afloop geraken. Bij ongecontroleerde afloop naar oppervlaktewater dient de betreffende overheidsinstantie in kennis gesteld te worden.
6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal	Het wordt aanbevolen mogelijkheden om lekkages te voorkomen door middel van afscherming of overdekking te overwegen. Zie GHS (Bijlage 4, sectie 6).

Materiaalgroep	1693	Pagina 5 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

Indien van toepassing dienen aflopen afgedekt te worden. Kleine gemorste hoeveelheden op de vloer of ander ondoordringbaar oppervlak dienen geabsorbeerd met een absorberend materiaal zoals universeel bindmiddel, geleste kalk, Fullers aarde of een andere absorberende kleisoort. Verzamel het verontreinigde materiaal in geschikte containers. Maak het oppervlak schoon met detergent en veel water. Absorbeer het spoelwater ook met absorberend materiaal en verzamel het in geschikte containers. De gebruikte containers dienen gesloten en van een etiket voorzien te worden.

Grote hoeveelheden die de grond indringen dienen opgegraven en in geschikte vaten verzameld te worden.

Verspreiding van in water gemorste hoeveelheden behoort zo veel mogelijk beperkt gehouden te worden door isolatie van het verontreinigde water. Het verontreinigde water dient verzameld te worden voor behandeling of opruiming.

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Zie punt 8.2. voor persoonlijke bescherming.
Zie rubriek 13 voor opruiming.

♣ RUBRIEK 7: HANTERING EN OPSLAG

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

In een industriële omgeving wordt aanbevolen om elk persoonlijk contact met het product te vermijden, indien mogelijk door gebruik van gesloten systemen met afstandsbediening. Het produkt dient zoveel mogelijk mechanisch behandeld te worden. Geschikte ventilatie of plaatselijke afzuiging is noodzakelijk. De afgezogen gassen dienen gefiltreerd of op andere wijze behandeld te worden. Zie rubriek 8 voor persoonlijke bescherming in deze situatie.

Zie eerst de veiligheidsmaatregelen op het officieel goedgekeurde etiket op de verpakking of andere officiële richtlijnen of geldige regels voor gebruik als bestrijdingsmiddel. Zie rubriek 8, als deze niet beschikbaar zijn.

Verwijder verontreinigde kleding onmiddellijk. Was grondig na hantering of uitbrengen. Was verontreinigde handschoenen met water en zeep alvorens ze uit te trekken. Doe na het werk al de gebruikte kleding en schoeisel uit. Neem een douche en was met water en zeep. Draag uitsluitend schone kleding na het werk. Was verontreinigde kleren en beschermingsuitrusting met water en zeep na elk gebruik.

Laat dit product niet in het milieu terechtkomen. Vermijd verontreiniging van grond of water met het afvoeren van spoelwater van machines. Verzamel al afval en resten van het schoonmaken van apparatuur, enz., en behandel dit als gevaarlijk afval. Zie rubriek 13 voor opruiming.

Materiaalgroep	1693	Pagina 6 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Het product is stabiel bij normale omstandigheden voor opslag.

Bewaar in gesloten, geëtiketteerde containers. De opslagruimte dient gebouwd te zijn van onbrandbare materialen, gesloten, droog, geventileerd en met ondoordringbare vloer, zonder toegang van onbevoegden of kinderen. Een waarschuwbord met het woord "VERGIF", verdient aanbeveling. De ruimte dient alleen gebruikt voor opslag van chemicaliën. Voedsel, dranken, voeder en zaaizaad dienen niet aanwezig te zijn. Een wastafel behoort beschikbaar te zijn.

7.3. Specifiek eindgebruik

Dit product is een goedgekeurd bestrijdingsmiddel en mag alleen gebruikt worden voor de toepassingen vermeld op het etiket, dat is vastgesteld door de instantie die de vergunning verleent.

♣ RUBRIEK 8: MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1. Controlparameters

Maximale arbeidsplaatsconcentraties
 (Grenswaarden Stoffen op de
 Werkplek)

Voor zover ons bekend zijn voor clomazone geen maximale arbeidsplaatsconcentraties vastgesteld. Ter plaatse kunnen echter toch MAC-waarden gelden, die gehouden moeten worden.

Clomazone

DNEL

Niet vastgesteld

PNEC, aquatisch milieu

The EFSA heeft een AOEL van 0,133 mg/kg lgw/dag vastgesteld.
 0,22 mg/l

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Bij hantering in een gesloten systeem is persoonlijke bescherming niet nodig. Het volgende is bedoeld voor andere situaties, wanneer gebruik van een gesloten systeem niet mogelijk is, of wanneer het noodzakelijk is om het systeem te openen. Alvorens te openen dient gecontroleerd te worden, dat het openen geen gevaar oplevert.

De beneden genoemde maatregelen zijn bedoeld voor het werken met onverdund product of voor het bereiden van de sproeiverdunning, maar kunnen ook aanbevolen worden voor het sproeien.

In geval van eenmalige hoge blootstelling kan maximale persoonlijke bescherming noodzakelijk zijn, zoals respirator, gezichtsmasker, chemicaliëbestendige coveralls.

Ademhalingsbescherming

Het is niet waarschijnlijk dat het product gevaar voor de ademhaling oplevert bij normaal hantering. Bij een eventueel onvoorzien vrijkomen van het materiaal, waarbij een dichte damp of nevel ontstaat, dienen de arbeiders goedgekeurde ademhalingsbescherming te gebruiken, voorzien van een universeel filtertype dat ook een partikelfilter bevat.

Materiaalgroep	1693	Pagina 7 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

Beschermende handschoenen

Draag chemisch resistente handschoenen van barriërelaminaat, butylgummie, nitrilgummie of viton. De doorbraaktijden van deze handschoenen voor het product zijn niet bekend, maar het is te verwachten dat ze voldoende bescherming zullen geven.

Bescherming van de ogen

Draag veiligheidsbrillen. Het verdient aanbeveling een ogenspoelfles of fontein onmiddellijk beschikbaar te hebben op de arbeidsplaats als de mogelijkheid voor contact met de ogen bestaat.

Bescherming van de huid

Draag geschikte chemikaliebestendige kleding om contact met de huid te voorkomen afhankelijk van de mate van blootstelling. Onder de meeste normale werkomstandigheden, waar blootstelling aan de stof voor een beperkte tijdsduur niet te vermijden is, zullen een waterdichte broek en schort van chemikaliebestendig materiaal of coveralls van polyethyleen (PE) voldoende zijn. Coveralls van PE moeten weggedaan worden na eenmalig gebruik indien verontreinigd. In geval van aanzienlijke of langdurige blootstelling kunnen coveralls van barriërelaminaat vereist zijn.

♣ RUBRIEK 9: FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Voorkomen	Lichtbruine vloeistof
Geur	Zwakke geur van aromatische koolwaterstoffen
Geurdrempelwaarde	Niet gemeten
pH	9,8 bij 21°C
Smelt-/vriespunt	Niet gemeten
Beginkookpunt en kooktraject	Niet gemeten
Vlampunt	> 95°C (Tag gesloten kop)
Verdampingssnelheid	Niet gemeten
Ontvlambaarheid (vast, gas)	Niet van toepassing (vloeistof)
Bovenste/onderste ontvlambaarheids- of explosiegrenswaarden	Niet gemeten
Dampspanning	Clomazone : $1,92 \times 10^{-2}$ Pa bij 25°C
Dampdichtheid	Niet gemeten
Relatieve dichtheid	Niet gemeten
Oplosbaarheid	Soortelijk gewicht: 1,070 – 1,076 g/ml Organische oplosmiddelen kunnen de werkzame stof uit de kapsels extraheren. Clomazone is oplosbaar in aceton, acetonitril, chloroform, cyclohexanon, dichloormethaan, methanol, toluen, heptaan, dimethylformamide Oplosbaarheid van clomazone in water: 1100 mg/l
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water	Clomazone : $\log K_{ow} = 2,5$
Zelfontbrandingstemperatuur	Niet gemeten
Ontledingstemperatuur	Niet gemeten
Viscositeit	417 - 430 mPa.s
Ontploffingseigenschappen	Niet explosief
Oxiderende eigenschappen	Niet oxiderend

Materiaalgroep	1693	Pagina 8 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

9.2. Overige informatie

Mengbaarheid Het product kan gedispergeerd worden in water.

♣ RUBRIEK 10: STABILITEIT EN REACTIVITEIT

- 10.1. **Reactiviteit** Voor zover ons bekend heeft het product geen bijzondere reactiviteit.
- 10.2. **Chemische stabiliteit** Het product is stabiel bij normale behandeling en opslag bij omgevingstemperatuur.
- 10.3. **Mogelijke gevaarlijke reacties** ... Geen bekend.
- 10.4. **Te vermijden omstandigheden** .. Bij opvarming van het product worden schadelijke en irriterende dampen vrijgegeven.
- 10.5. **Chemisch op elkaar inwerkende materialen** Geen bekend.
- 10.6. **Gevaarlijke ontledingsproducten** Zie punt 5.2.

♣ RUBRIEK 11: TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

- 11.1. **Informatie over toxicologische effecten** * = Gebaseerd op de beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- Product
- Acute toxiciteit Het product wordt als niet schadelijk beschouwd bij eenmalig contact.
 * De acute giftigheid is als volgt gemeten:
- Ingangsrouten
- inslikken LD₅₀, oraal, rat: > 5000 mg/kg
 - huid LD₅₀, dermaal, rat: > 5000 mg/kg
 - inademing LC₅₀, inhalatie, rat: > 5,21 mg/l/4 uur
- Huidcorrosie/-irritatie Niet irriterend voor de huid. *
- Ernstig oogletsel/oogirritatie Niet irriterend voor de ogen. *
- Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid Licht sensibiliserend effect.
- Mutageniciteit in geslachtscellen .. Geen van de bestanddelen is mutageen bevonden. *
- Kankerverwekkendheid Geen van de bestanddelen is kankerverwekkend bevonden. *
- Giftigheid voor de voortplanting .. Voor geen van de bestanddelen zijn effecten op de voortplanting geconstateerd. *
- STOT bij eenmalige blootstelling Voor zover ons bekend zijn er geen specifieke effecten gevonden na eenmalige blootstelling. *

Materiaalgroep	1693	Pagina 9 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

STOT bij herhaalde blootstelling	Het volgende is gevonden voor de werkzame stof clomazone : Doelorgaan: lever LOAEL: 4000 ppm (400 mg/kg lgw/dag) in een 90-dagen rattenstudie (methode OECD 408). Bij deze dosering werd toegenomen levergewicht en cholesterol gevonden. *
Gevaar bij inademing	Het product levert geen gevaar voor chemische longontsteking op. *
Symptomen en effecten, acute en vertraagde	In orale dierproeven veroorzaakte de werkzame stof in dit product verminderde activiteit, tranende ogen, neusbloedingen en incoördinatie.

Clomazone

De formulering bevat **micro-geïnkepseld clomazone**. De giftigheid van geïnkepseld clomazone is lager dan die van clomazone zelf. Het benadert de giftigheid van clomazone alleen in gevallen waar de kapsels verbroken worden door schurende effecten en de werkzame stof aldus vrijkomt.

Toxicokinetiek, metabolisme en verspreiding	Clomazone wordt snel geabsorbeerd en uitgescheiden. Het wordt wijd verspreid in het lichaam en bijna volledig gemetaboliseerd. Er is geen bewijs voor bioaccumulatie.
Acute toxiciteit	Clomazone is schadelijk bij inslikken. De acute giftigheid is als volgt gemeten:
Ingangsrouten	- inslikken LD ₅₀ , oraal, rat (vrouwelijk): 768 mg/kg (methode OECD 425) - huid LD ₅₀ , dermaal, rat: > 2000 mg/kg (methode OECD 402) * - inademing LC ₅₀ , inhalatie, rat: > 5,02 mg/l/4 uur (methode OECD 403) *
Huidcorrosie/-irritatie	Licht irriterend voor de huid (methode OECD 404). *
Ernstig oogletsel/oogirritatie	Licht irriterend voor de ogen (methode OECD 405). *
Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid	Geen sensibiliserend effect op de huid (methode OECD 429). *

Natriumnitraat

Toxicokinetiek, metabolisme en verspreiding	Natrium in de vorm van ionen is een normaal bestanddeel in het lichaam en wordt binnen nauwe grenzen gereguleerd. Deze grenzen worden niet overschreden, tenzij in uitzonderingssituaties zoals ongelukken. Nitraationen worden verwacht opgenomen en wijd verspreid in het lichaam te worden.
Acute toxiciteit	De stof wordt niet als schadelijk voor de gezondheid beschouwd. * De acute giftigheid is als volgt gemeten:
Ingangsrouten	- inslikken LD ₅₀ , oraal, rat: 3430 mg/kg (methode OECD 410) - huid LD ₅₀ , dermaal, rat: > 5000 mg/kg (op een gelijkende stof gemeten, methode OECD 402)

Materiaalgroep	1693	Pagina 10 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

- inademing	LC ₅₀ , inhalatie, rat: niet beschikbaar
Huidcorrosie/-irritatie	Niet irriterend voor de huid (op een gelijkende stof gemeten, methode OECD 404). *
Ernstig oogletsel/oogirritatie	Veroorzaakt irritatie van de ogen (methode OECD 405)
Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid	Geen sensibiliserend effect op de huid (methode OECD 429). *
<u><i>Calciumchloride</i></u>	
Toxicokinetiek, metabolisme en verspreiding	Calcium in de vorm van ionen is een normaal bestanddeel in het lichaam en wordt binnen nauwe grenzen gereguleerd. Deze grenzen worden niet overschreden, tenzij in uitzonderingssituaties zoals ongelukken. Chlorideionen worden verwacht opgenomen en breed verspreid in het lichaam te worden. Ze zullen snel uitgescheiden worden.
Acute toxiciteit	De stof wordt niet als schadelijk voor de gezondheid beschouwd. * De acute giftigheid is als volgt gemeten:
Ingangsroute	- inslikken LD ₅₀ , oraal, rat: 2301 mg/kg (methode OECD 401)
	- huid LD ₅₀ , dermaal, rat: > 5000 mg/kg
	- inademing LC ₅₀ , inhalatie, rat: niet beschikbaar
Huidcorrosie/-irritatie	Niet irriterend voor de huid (methode OECD 404). *
Ernstig oogletsel/oogirritatie	Veroorzaakt gematigde irritatie van de ogen. De resultaten van tests variëren.
Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid	Voor zover ons bekend zijn er geen gevallen van allergie voor de stof gerapporteerd.
<u><i>Lignosulfonzuur, natriumzout, gesulfomethyleerd</i></u>	
Acute toxiciteit	De stof wordt niet als schadelijk beschouwd bij eenmalige blootstelling. *
Ingangsroute	- inslikken LD ₅₀ , oraal, rat: niet beschikbaar
	- huid LD ₅₀ , dermaal, rat: niet beschikbaar
	- inademing LC ₅₀ , inhalatie, rat: niet beschikbaar
Ernstig oogletsel/oogirritatie	Zeer irriterend voor de ogen.

♣ RUBRIEK 12: ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1. Toxiciteit	Het product is een herbicide en moet daarom verwacht worden giftig te zijn voor alle planten. Het wordt beschouwd als niet-giftig te zijn voor algen, vissen, in water levende ongewervelde dieren, micro- en macroorganismen in de grond, vogels en insecten.
------------------------	--

Materiaalgroep	1693	Pagina 11 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

De giftigheid van het product in het milieu is gemeten als:

- Vissen	Regenboogforel (<i>Salmo gairdneri</i>)	96 uur LC ₅₀ : > 45 mg/l 57 dagen NOEC: 2,29 mg/l
	Blauwkieuwige zonnebaars (<i>Lepomis macrochirus</i>)	96 uur LC ₅₀ : 34 mg/l
- Ongewervelden	Watervlooien (<i>Daphnia magna</i>)	48 uur EC ₅₀ : 40,8 mg/l 21 dagen NOEC: 2,2 mg/l
	Mysid garnaal (<i>Mysidopsis bahia</i>)	LC ₅₀ : 9,8 mg/l
- Algen	Groene algen (<i>Selenastrum capricornutum</i>)	72 uur EC ₅₀ : 2,0 mg/l
	Kieselalgen (<i>Navicula pelliculosa</i>)	120 uur EC ₅₀ : 0,136 mg/l
- Planten	Eendekroos (<i>Lemna gibba</i>)	7 dagen EC ₅₀ : 13,9 mg/l
- Regenwormen	<i>Eisenia fetida</i>	LC ₅₀ : 156 mg/kg grond
- Vogels	Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)	LD ₅₀ : > 2510 mg/kg In het voedsel, LC ₅₀ : > 5620 mg/kg

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

Clomazone is gematigd persistent in het milieu. Primaire halfwaardetijden variëren met omstandigheden van enige weken tot enige maanden in aerobe grond en water. De afbraak gebeurt microbiologisch.

Het product bevat kleine hoeveelheden van niet snel afbreekbare componenten, die misschien niet afgebroken worden in afvalwater-zuiveringsinstallaties.

12.3. Bioaccumulatie

Zie rubriek 9 voor n-octanol/water verdelingscoëfficiënt.

Clomazone heeft slechts weinig mogelijkheid voor bioaccumulatie. De gemeten bioaccumulatiefactor van clomazone is 27 - 40. Het wordt snel uitgescheiden.

12.4. Mobiliteit in de bodem

Onder normale omstandigheden heeft **clomazone** gematigde mobiliteit in de grond.

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Geen van de componenten in dit product voldoet aan de criteria voor classificatie als PBT of zPzB.

12.6. Andere schadelijke effecten

Geen andere schadelijke effecten voor het milieu zijn bekend.

♣ RUBRIEK 13: INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Restanten van het product en lege maar niet schoongemaakte emballage dient beschouwd te worden als gevaarlijk afval.

Opruiming van afval en verpakkingen moet altijd gebeuren in overeenstemming met de ter plaatse geldende wetten en regels.

Materiaalgroep	1693	Pagina 12 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

- Opruiming van product Volgens de afvalrichtlijn 2008/98/EG moeten mogelijkheden voor hergebruik of recycling eerst onderzocht worden. Wanneer dit niet mogelijk is, kan de stof opgeruimd worden door afvoer naar een goedgekeurde chemische afvalverwerking of door gecontroleerde verbranding met rookgasreiniging.
- Vermijd verontreiniging van water, eetwaren, diervoeder of zaaizaad bij opslag of opruiming. Vermijd afloop naar riolering.
- Opruiming van verpakkingen Het wordt aanbevolen de mogelijkheden voor opruiming te overwegen in deze volgorde:
1. Hergebruik of recycling dient eerst overwogen te worden. Hergebruik is verboden behalve voor de toelatingshouder. Indien recycling mogelijk is, dienen de verpakkingen leeg en drie keer gespoeld te zijn (of gelijkwaardig). Spoelwater niet in de afvoer laten komen.
 2. Gecontroleerde verbranding met rookgasreiniging is mogelijk voor brandbare verpakkingsmaterialen.
 3. Afleveren van de verpakkingen naar een goedgekeurd verwerkingsbedrijf voor gevaarlijk afval.
 4. Storten op een vuilstortplaats of verbranding in de open lucht dient alleen te gebeuren indien er geen andere mogelijkheden zijn. Voor storten dienen de verpakkingen geheel gelegeerd te zijn, gespoeld en door leksteken onbruikbaar gemaakt voor andere doeleinden. Bij verbranding niet de rook inademen.

♣ RUBRIEK 14: INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

ADR/RID/IMDG/IATA/ICAO classificatie

- 14.1. **VN-nummer** 3082
- 14.2. **Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN** Environmentally hazardous substance, liquid, n.o.s. (clomazone)
 Milieugevaarlijke vloeistof. n.e.g. (clomazone)
- 14.3. **Transportgevarenklasse(n)** 9
- 14.4. **Verpakkingsgroep** III
- 14.5. **Milieugevaren** Marine pollutant
 Zeevervuilend
- 14.6. **Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Vermijd elk niet noodzakelijk contact met het product. Misbruik kan de gezondheid schaden. Niet in het milieu terecht laten komen.
- 14.7. **Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL en de IBC-code** Het product wordt niet getransporteerd in bulk per schip.

Materiaalgroep	1693	Pagina 13 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

♣ RUBRIEK 15: REGELGEVING

- 15.1. **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en –wetgeving voor de stof of het mengsel** Seveso Categorie (Richtlijn 2012/18/EU): milieugevaarlijk
 Alle ingrediënten in het product vallen onder de Europese wetgeving voor chemicaliën.
- 15.2. **Chemische veiligheidsbeoordeling** Een chemische veiligheidsbeoordeling behoeft niet opgenomen te worden voor dit product.

♣ RUBRIEK 16: OVERIGE INFORMATIE

Relevante veranderingen in het veiligheidsinformatieblad	Er zijn vele wijzigingen gemaakt om het formaat van het veiligheidsinformatieblad aan te passen, maar deze houden geen nieuwe informatieve betreffende gevaarlijke eigenschappen in.	
Lijst van afkortingen	AOEL	Acceptable Operator Exposure Level
	CAS	Chemical Abstracts Service
	DNEL	Derived No Effect Level
	EC ₅₀	50% Effect Concentratie
	EFSA	European Food Safety Authority
	EINECS	European INventory of Existing Commercial Chemical Substances
	GHS	Globally Harmonized classification and labelling System of chemicals, vijfde gewijzigde editie 2013
	IBC	International Bulk Chemical code
	ISO	International Organisation for Standardization
	IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry
	LC ₅₀	50% Lethal Concentration (dodelijke concentratie)
	LD ₅₀	50% Lethal Dose (dodelijke dosis)
	LOAEL	Lowest Observed Adverse Effect Level
	MARPOL	Internationaal reglement van de IMO (International Maritime Organisation) ter voorkoming van vervuiling van de zee
	ME	Micro-Emulsie
	n.e.g.	Niet elders genoemd
	NOEC	No Observed Effect Concentration
	n.o.s.	Not otherwise specified
	OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
	PBT	Persistent, Bioaccumulative, Toxic
	PNEC	Predicted No Effect Concentration
	STOT	Specific Target Organ Toxicity
	WHO	World Health Organisation
	zPzB	zeer Persistent, zeer Bioaccumulerend
Referenzen	Data gemeten op het product zijn ongepubliceerde firmadata. Data voor componenten zijn beschikbaar van gepubliceerde literatuur en kunnen op verschillende plaatsen gevonden worden.	

Materiaalgroep	1693	Pagina 14 van 14
Productnaam	Command 3 ME	September 2019

Methode voor classificatie	Sensibilisatie van de huid: gemeten gegevens Gevaren voor het aquatisch milieu, chronisch: berekeningsmethode
Gebruikte gevarenaanduidingen ...	H272 Kan brand bevorderen; oxiderend. H301 Giftig bij inslikken. H302 Schadelijk bij inslikken. H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken. H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie. H332 Schadelijk bij inademing. H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen. H410 Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen. EUH401 Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen.
Advies betreffende onderricht	Dit product dient alleen gehanteerd te worden door personen die op de hoogte gesteld zijn van de gevaarlijke eigenschappen ervan en onderricht zijn in de vereiste veiligheidsmaatregelen.

De in dit veiligheidsblad gegeven informatie wordt verondersteld precies en betrouwbaar te zijn. Er kunnen echter door FMC Corporation onvoorziene situaties voorkomen. De gebruiker van het product behoort de geldigheid van de informatie onder lokale omstandigheden na te gaan.

Samengesteld door: FMC Agricultural Solutions A/S / GHB